

ՀՐԲԵԼՅԱՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՐԱՆՈՒՄ

ԲԱԺԲԵՈՒԿ-ՄԵԼԻՔՈՎԸ ՎՐԱՍԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՏԿԵՐԱՍՐԱՐՈՒՄ

Ինչպես արդեն հաղորդել ենք, ընթացիկ տարվա սկզբներին Վրաստանի Ազգային թանգարանի Դմիտրի Շեւարդնաձեի անվան ազգային պատկերասրահում բացվեց 20-րդ դարի վրացական կերպարվեստի համաճարեղ գեղանկարիչ, թբիլիսահայ Ալեքսանդր Բաժբեուկ-Մելիքովի 96 կտավների ցուցահանդեսը: Ցուցահանդեսը, որը կշարունակվի մինչև փետրվարի 24-ը, կազմակերպել է Վրաստանի Ազգային պատկերասրահը՝ Վրաստանի հայ նկարիչների միության նախագահ Իրենա Օհանջանովայի նախագծով ու համակարգմամբ՝ նվիրված է Ալեքսանդր Բաժբեուկ-Մելիքովի ծննդյան 125-ամյակին և մահվան 50-րդ տարելիցին: Ստորև ձեռք ենք ներկայացնում մասնավոր հավաքածուների գործերի ցուցահանդեսների ճանաչված կազմակերպիչ Ալեքսանդր Պիրադովի թողնուհու՝ Մոսկվայում բնակվող և այս օրերին Թբիլիսիում գտնվող Վիկտորյա Պիրադովայի հոդվածը՝ նվիրված Ալեքսանդր Բաժբեուկ-Մելիքովի ցուցահանդեսում ներկայացված կտավներին:

125 տարի առաջ Թբիլիսիում ծնվեց ճանաչված նկարիչ Ալեքսանդր Բաժբեուկ-Մելիքովը: Վրաստանի սահմաններից դուրս նրա անունը հայտնի է գեղարվեստի սակավաթիվ գիտականներին: 21-ը որ հայրենիքում էլ բավականին քիչ են պահպանվել նրա գեղանկարչական գործերը: Լինելով իր ստեղծագործության նկատմամբ խիստ պահանջկոտ նկարիչ, վարպետը՝ իր գործերի մեծ մասը ոչնչացրեց: Ուստի նրա նկարների հետ ծանոթանալ գործնականում հնարավոր չէ, դրանք ցրված են առանձին մասնավոր հավաքածուներում ու մի քանի թանգարաններում: Վերջերս Թբիլիսիում ծագեց հնարավորություն, կազմելու այդ յուրահատուկ նկարչի ստեղծագործության մասին ամբողջական տպավորությունը, որին շատերը համարում են հանրահայտ կոլորիստ՝ Վրաստանի Դմիտրի Շեւարդնաձեի անվան ազգային պատկերասրահում բացվեց նկարչի աշխատանքների հրեյալանական ցուցահանդեսը:

Ցուցահանդեսի մասշտաբների է բացառիկության մասին վկայում է այն փաստը, որ կազմակերպիչներին հաջողվեց հավաքել գործնականում բոլոր այն նկարները, որոնք մնացել են Վրաստանում: Բավական է շրջանցել պատկերասրահի բոլոր չորս դահլիճները, և ծագում է զգացում, որ այստեղ ներկայացված աշխատանքները ոչ թե մեկ, այլ մի քանի նկարիչների են պատկանում: Դա վկայում է այն մասին, որ Բաժբեուկ-Մելիքովը հրապուրվում էր գեղանկարչության տարբեր ոճերով և ուղղություններով: Օրինակ, 1917 թվականին ստեղծած Լադո Գուրիաշվիլու դիմանկարը, այն ժամանակվա գեղարվեստական ոճի է հոսքի խառնուրդ է: Հարթության վրա պատկերված դեմքը խոշոր վրձնի հարվածներով ողջ կերպարին հանձնում են լարվածության և զգուշության պատկեր: Մեկ այլ հետաքրքիր դիմանկար՝ երիտասարդ Իոսիֆ Ստալինը, պատկերված առաջնորդներին ներկայացնելու ոչ ավանդական շքահանդեսային, սոցռեալիստական ոճով, այլ բավականին սովորական մուգ, շագանակագույն երանգներով: Այս դիմանկարը պատկերվել է Ստալինի 1901 թվականի հայտնի լուսանկարից, սակայն նկարիչը մի փոքր խտացրել է առաջնորդի դեմքի ձախ կող-

մի գույները՝ կերպարին հաղորդելով ռոմանտիկություն և միաժամանակ լրջություն:

Կանացի գեղեցկության օրի-

ներգությունը Բաժբեուկ-Մելիքովի ստեղծագործության հիմնական ուղղությունն էր: Պատկերասրահի պատերից մեզ նայող կանացի կերպարները միմյանցից տարբերվում են աղջիկների բաց երանգներով, իմպրեսիոնիստական պատկերները փոխարինվում են մուգ խտացվածներով: Սոցռեալիստական, խորհրդային կանացի տիպային դիմանկարների միջև անսպասելիորեն ծագում են գրեթե դասական կերպարները՝ ներկայացված մռայլ խտացված կոլորիտով:

Երիտասարդ աղջիկը երկնագույն թեթև զգեստով խորացված իր մտքերի մեջ, կենտրոնացված նայում է մեզ համար անտեսանելի առարկայի: Գուցե նա հիշել է ինչ-որ լավ ու բարի դեպք: Մագերի փունջը, որը անփութորեն դուրս է եկել սանրվածքից, կերպարին հաղորդում է թեթևություն ու անբռնազբոսիկություն: Փափուկ գույներ, վարդագույն այտերը են դիտորդից փայտաբան հայացքը՝ ավելացնում են նրբությունն ու համեստությունը: Իսկ Սուսաննայի դիմանկարը, ընդհակառակը, պատկերված է գորշ, մոնոխրոմային, շագանակագույն երանգներով: Տգեղ, ոչ երիտասարդ կինը դիտորդին զնահատում է հոգնած, ցրված հայացքով և նրա կերպարում չի նկատվում ուրախություն և հույս:

Ցուցահանդեսում մենք ծանոթացանք նկարչի երկու դատրերի՝ ավագ Լավինայի և կրտսեր՝ Ջուլետկայի հետ: Վերջինս պատկեր-

ված է որպես կիսադեմով նստած, դեմքը թեթևակի մեր կողմը շրջած և ծաղիկը՝ ձեռքին աղջկա կերպարանքով: Եվ ինքն էլ ծաղիկի նման նուրբ է ու մանկահաս: Իսկ Լավինան վեհանձնորեն նստած արքայական հայացքով նայում է մեր աչքերին: Այդ կերպարում ամենուրեք արտացոլվում է գերազանցությունը՝ մարմնի դիրքը, ձեռքերը, դեմքի արտահայտությունը՝ կարմիր հարուստ ձեակերպված գլխաշորով, անգամ միմյանց գրեթե կպած հոնքերում զգացվում է նկարչի հիացմունքն ու հպարտությունը:

Բաժբեուկ-Մելիքովի ստեղծագործության առաջնայնությունը մեր կանայք էին, զգայական ու գեղեցիկ պատկերված ազատ դիրքերով՝ մուգ երանգներից արտացոլվող լույսերով կամ լուսածագի արեւի ճառագայթներով: Այդ կտավներում առավելագույն բացվում է նկարչի սերը գույնի և բնու-

րինակի նկատմամբ: Սակայն, այդ ֆոնի վրա անհարի ծաղրական են թվում ոչ մեծ դրվագ-կտավները: «Հինգ աղջիկները այգում» կտավը ներկայացնում է մի շարք կանացի հայկական ավանդական, ազգային նման գեղեցիկ տարագով՝ մինչև մեր աղջիկները, որոնք կիսակատակով կիսաշրջված ուղղված են դիտորդին: Այդ շարքը մի փոքր կատակերգական տեսք ունի: Ոչ միայն զարմանալի են նաև աղջիկները «Նվերներ ռազմաճակատի համար» և «Վոլեյբոլ» կտավներում: Ավելի շատ նման են հին հունական առասպելների փերիներին կամ ազնվագարմ տիկնանց, քան սոցիալիստական անցյալից խորհրդային աղջիկներին:

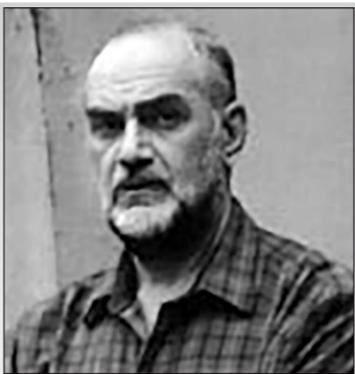
Ցուցահանդեսի կոլորիտային մարգարիտը համարվում է 1917 թվականի «Հին Թբիլիսի» բնանկարը՝ դեղին, երկնագույն, կարմիր և կանաչ գույների նրբերանգների համակցությամբ: Կտավի առաջնային պլանում ներկայացված դրվագը, որը խորանում է քաղաքի մեջ՝ ավելացնում է նկարի գեղեցկությունը: Կտավը հագեցված է հարազատ քաղաքի, դրանք փողոցների, բարձր եկեղեցիների գալարած և հոսող Քուռ գետի հարավային արեւի և բազմազույն Թբիլիսիի նկատմամբ նկարչի սիրով: Եվ այսօր էլ Թբիլիսի գեղեցիկ է ու լույսով հագեցված: Այն կրկին երիտասարդ է, գեղեցիկ և հյուրընկալ, ինչպես Բաժբեուկ-Մելիքովի ժամանակներում:

ՎԻԿՏՈՐՅԱ ՊԻՐԱԴՈՎԱ

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ ՆԿԱՐԻ ԴԵՏ

ՄԱՆՐԱՆԿԱՐԳԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏԻ ՆՐԲԱԳԵՂ ՎԱՐՊԵՏԸ

Գեղանկարիչ, մանրանկարիչ, սրբանկարիչ: Կերպարվեստի այս տեսակները հավասարապես բնորոշ են Մերուժան Շահումյանի՝ չորս տասնամյակ ընդգրկող վրձնարվեստին: Նրա առաջին անհատական ցուցահանդեսը բացվել է Կանադայի Սոնրեալ և Տորոնտո քաղաքներում՝ 1993-ին, իսկ գործերն այսօր զարդարում են ԱՄՆ-ի, Ֆրանսիայի, Անգլիայի, Գերմանիայի, Ռուսաստանի և, իհարկե, Վրաստանի հայտնի հավաքողների հավաքածուները: Վերջին հինգ տարիներին (2011-2016 թթ.) Մերուժան Շահումյանը ղեկավարում էր Վրաստանի հայ նկարիչների միությունը:

Մեր հանդիպումը Մերուժան Շահումյանի հետ նվիրված է նրա ծննդյան 65-ամյա հրեյալանին:

- Պարոն Մերուժան, մեր թերթի խմբագրակազմի և ընթերցողների անունից, շնորհավորում ենք Ձեզ և մաղթում քաջառողջություն ու ստեղծագործական նոր ներշնչանքներ:

- Շնորհակալություն:
- Ոմանք չեն սիրում իրենց ծննդյան օրը, ոմանք անհամբեր սպասում են դրան: Դուք, ո՞ր խմբում եք:
- Առաջինների: Չեմ սիրում ուշադրության կենտրոնում լինել...

- Խնդրում ենք, փոքր-ինչ պատմել Ձեր՝ Վրաստանի հայ նկարիչների միության (ՎՀՆՄ) ղեկավարի պաշտոնավարության մասին:

- Դա ինձ համար մեծ պատասխանատվություն էր, որը փորձել եմ սիրով ու բարեխիղճ կատարել: Կասեմ միայն, որ հինգ տարիների ընթացքում կազմակերպվել է 40 ցուցահանդես Թբիլիսիում, Երեւանում, Ջակախեթիում, մասնավորապես՝ Նիոնոմիդայում: Իմ կարծիքով, դա շատ կարելի էր: Իհարկե, մեր լիարժեք գործունեությանը խորապես նպաստեց Վիրահայոց թեմի «Հայարտուն» մշակույթի կենտրոնի աջակցությունը, ուր տեղի էին ունենում ցուցահանդեսները:

- Այդ ընթացքում ի՞նչ եք համարում Ձեր ամենամեծ ձեռքբերումը:

- Ձեռքբերումները շատ են. բացահայտվեցին շատ երիտասարդ նկարիչներ, ցուցադրվեցին ոչ երիտասարդ այնպիսի նկարիչներ, ովքեր երբեք ցուցահանդես չէին ունեցել: «Հայարտուն» մեր ցուցահանդեսներին մասնակցում էին նաև վրաց ժամանակակից նկարիչներ, ինչը նպաստում էր մշակութային փոխկապերի ամրապնդմանը: Եվ, իմ կարծիքով, ամենամեծ ձեռքբերումը Հայոց ցեղասպանության 100-ամյակին նվիրված «Հայոց գողգոթա» կատալոգն էր, ինչը լայն արձագանքի արժանացավ կերպարվեստի սիրահարների և հասարակական շրջաններում:

- Ձեր կարծիքով, վիրահայ նկարիչները համարվո՞ւմ են, արդյոք, վրաց կերպարվեստի լիարժեք հատվածը:

- Այո, իհարկե: Այդպես են համարում նաև վրաց հայտնի նկարիչները: Ասեմ նաև, որ Վրաստանի հայ գեղանկարչական դպրոցը ի սկզբանե եղել է կա՝ որպես վրաց նկարչական դպրոցի մի մաս ու ժառանգորդ: Մենք Թիֆլիսում ունեցել ենք հայ նկարիչների փայլուն համաստեղություն՝ Սկրտուն և Աղաթոն Հովնաթանյաններ (17-19-րդ դդ.), հայ նկարիչների ընտանիք) և էլի տասնյակ մեծամունդ նկարիչներ: 20-րդ դարի 2-րդ կեսի մեծ նկարիչներ Ալեքսանդր Բաժբեուկ-Մելիքյան, Գայանե Խաչատրյան, Ռոբերտ Կոնդախասազով, Ալբերտ Դիլբարյան, Լև Բոյախչեւ, Ջուլետկա Բաժբեուկ-Մելիքյան... Որանցից յուրաքանչյուրը վրաց նկարչական դպրոցի ներկայացուցիչ է: Մենք հայ ազգությամբ վրաց նկարիչներ ենք: Եվ այս ֆոնի վրա, խիստ կարելի էր Վրաստանի հայ նկարիչների միության գործունեությունը:

- Ի՞նչ բերեց անցնող 2016 թ. Շահումյանների ընտանիքին:

- Մենք ունենք աղջիկ թռեմիկ և առաջիկայում սպասում ենք մեր երկրորդ՝ արու թռեմիկի աշխարհ գալուն: Նրանց շնորհիվ ես հասկացա, որ իմ թուլությունը ոչ միայն արվեստն է, այլև թռեմերս...

- Ի՞նչ կմաղթեք մեր ընթերցողին՝ Ամանորի առթիվ:

- Ես կցանկանայի, որ նա գտներ հոգու անդորր և առողջ հոգով ու մարմնով մասնակցեր Վրաստանի բարգավաճմանը:

Ջրուցեց
ՋՈՒԼԻԵՏԱ ԲԱՂՆԱՅԱՆ

ՀԱՐՑ - ՊԱՏԱՍԽԱՆ ԱՅԼԱԶԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ

ՎԱՐՎԵԼԱԿԵՐՊ

ՀԱՐՍՏՈՒԹՅՈՒՆ, ՀԱՋՈՂՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՍԵՐ

Լսել եմ, որ ժողովրդական իմաստուն ասացվածքները հաճախ են ներառում առանցքին հասկացությունները, փոխկապակցում միմյանց: Գուցե ներկայացնե՞ք դրանցից մեկը: Ա.Եգանյան

Մասնետուլի

Կինը տնից դուրս գալով բալկոն երեք ժերուկի տեսակ ու մտածեց, որ երեկ քաղցած կլինեն: Նա որոշեց անծանոթներին ներս հրավիրել ու հյուրասիրել: Սակայն ծերունիները պարզելով, որ կնոջ անուսինը տանը չէ, հրաժարվեցին տուն մտնել:

Երեկոյան, երբ ամուսինը տուն վերադարձավ ու լսեց կնոջ պատմածը, ասաց. «Գնա, ասա, որ ես տանն եմ ու հրավիրիր նրանց»: «Մենք միասին չենք գա»,- պատասխանեցին ծերունիները: Նրանցից մեկն ասաց. «Մեր անուններն են՝ Հարստություն, Հաջողություն եւ Սեր: Գնա եւ հարցրու ամուսնուդ, թե մեզնից ո՞ւմ եք ուզում ծեր տուն կանչել»: Երբ կինն ամուսնուն պատմեց իր լսածը, վերջինս ուրախացավ եւ որոշեց Հարստությանը հրավիրել, բայց կինն ասաց, որ ավելի ճիշտ կլինի

Հաջողության առջեւ դուռը բացել:

Ամուսինների խոսակցությունը լսելով՝ նրանց աղջիկը խորհուրդ տվեց ընտրել Սերը: Նրանք որոշեցին աղջկա խորհրդով շարժվել: Կինը գնաց ծերունիների մոտ ու խնդրեց, որ Սերն իրենց հյուրը լինի: Բայց այդ ժամանակ երեք ծերունիներն էլ գնացին կնոջ հետեւից: «Բայց չէ՞ որ ես միայն հրավիրեցի նրան, ում անունը Սեր է»,- ասաց կինը:

Եվ ծերունիները պատասխանեցին. «Եթե դուք Հարստությանը կամ Հաջողությանը հրավիրեիք, մյուս երկուսը կմնային փողոցում: Բայց քանի որ դուք Սիրուն հրավիրեցիք, մենք միշտ գնում ենք նրա հետեւից: Այնտեղ, ուր կա սեր, հարստությունն ու հաջողությունը միշտ անպակաս են»:

ՆԵՏԱՔՐՔԻՐ Է

ԽԵԼԱՑԻ ՄԱՐԴԻԿ ՎԵՐԱՆՈՒՄ ԵՆ

Իսլանդիայի deCODE ընկերությունը կատարել է հետազոտություն, որտեղ ցույց է տվել, որ ազգի պոպուլյացիայում այն գեների բաժինը, որոնք կապված են կրթության ձեռքբերման հետ, նվազում է: Համապատասխան հետազոտությունը հրատարակվել է Proceedings of the National Academy of Sciences հանդեսում:

Ընկերության մասնագետներն օգտագործել են ավելի քան հարյուր հազար իսլանդացիների տվյալներ, որոնք հավաքվել են 1910-1975 թվականներին: Այդ ժամանակի ընթացքում, ինչպես ցույց են տվել հետազոտությունները, պոպուլյացիայի մեջ այս կամ այլ կերպ ուսման հետ կապված գեների հայտնվելու հաճախականությունը նվազել է:

Միաժամանակ, մասնագետները հայտնաբերել են, որ խելացի մարդիկ, այսինքն՝ նրանք, ովքեր, հեղինակների հրապարակման համաձայն, հակված են կրթություն ստանալու, միջին հաշվով, ունեն վեց տոկոսով պակաս երեխաներ, քան մնացածները: Դիտարկվող օրինաչափության պատճառը անսահման գեները տեսնում են այն բանում, որ ուսմանը նպաստող գեները մարդիկ ավելի շատ կենտրոնացած են սեփական զարգացման, այլ ոչ թե ցեղի շարունակման վրա: Գիտնականների կարծիքով, հենց դա էլ հետագայում հանգեցնում է նրանց գեների բաժնի նվազմանը մայրցամաքից հարաբերականորեն մեկուսացած պոպուլյացիայում: deCODE ընկերության մասնագետներն առանձին նշում են, որ մտավոր զարգացման համար պատասխանատու են ոչ միայն գեները, այլև շրջակա միջավայրի պայմանները, մասնավորապես, ընտանիքը:

ՕԳՏԱԿԱՐ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ

- Մետաղյա կաթսայի պատերը կփայլեն, եթե դրանք շփեք սուրճի մրուրով:
Եթե կաթսայի հատակն այրվել է, կերակրի խոշոր աղի հետ խառնած սուրճի մրուր քսեք եւ թողեք առնվազն երկու ժամ:
Սոխը տապակելուց առաջ թաթախեք այլուրի մեջ եւ այն չի այրվի:
Կարտոֆիլը տապակելուց առաջ նույնպես կարելի է թեթեւակի թաթախել այլուրի մեջ եւ այն ավելի խրթխրթան կլինի:
Եթե ապուրի համար տոխ տապակելիս՝ թավայի մեջ մի քիչ քարի ավելացնեք, արգանակը ոսկեգույն ու համեղ կստացվի:
Ջեռեփուկի կաղապարը նախապես ջեռոցում տաքացնելու դեպքում, պատրաստի ջեռեփուկը կաղապարից ավելի հեշտությամբ կպոկվի:

ՍՈՒՐՃԻ ՓՈԽԱՐԵՆ ՈՒԺ ԵՎ ԷՆԵՐԳԻԱ ՏՎՈՂ ՄԹԵՐՔՆԵՐ

Մթերքների հետ համադրեք զբոսանքը եւ լավ երաժշտությունը

Շատ մարդկանց օրվա էներգիան ապահովում է սուրճը: Ունակ սուրճի օրվա չափաբաժինը չարաշահում են՝ համուն կոֆեինի: Մասնագետները նշում են, որ օրվա ընթացքում կարելի է առանց կոֆեինի էլ մի շարք մթերքներից եւ գործողություններից ստանալ լրացուցիչ էներգիա: Օրինակ, երաժշտություն լսելը, քայլելը, 10-15 հատիկ նուշը կապահովեն ձեր օրվա լրացուցիչ էներգիան:

Հայտնի է, որ առավոտյան ընկույզի ցանկացած տեսականու օգտագործումը ե՛լ առողջության բարելավմանն է նպաստում, ե՛լ օրվա էներգիայի աղբյուր դառնում: Նուշը, որը պարունակում է մեծ քանակությամբ վիտամին E եւ մագնեզիում, հանքանյութեր եւ օգտակար ճարպաթուղներ, խորհուրդ է տրվում օգտագործել ոչ միայն լրացուցիչ էներգիա ստանալու համար, այլ նաեւ աչքի հիվանդության, տարբեր ուռուցքների, խոցերի դեպքում: Կարգավորում է մարսողությունը, բարձրացնում է տրամադրությունը, բարելավում հիշողությունը, բացում է արտաթմալը: Այն բարելավում է սիրտանոթային համակարգը, պահպանում տեսողությունը, մաքրում է օրգանիզմը, նվազեցնում զխացավը, դրական է ազդում նաեւ արյան մեջ շաքարի մակարդակի իջեցման համար:

Նուշն օգտակար է նաեւ սիրտ-անոթային համակարգում տեսողությունը, մաքրում է օրգանիզմը, նվազեցնում զխացավը, դրական է ազդում նաեւ արյան մեջ շաքարի մակարդակի իջեցման համար:

Նուշն բուժիչ հատկությունը հայտնի է շատ վաղուց: Այն պարունակում է հանքանյութեր, ինչպես նաեւ՝ A, B, C, E վիտամիններ, կալցիում, մագնեզիում, կալիում, մարգան, կոբալտ: Այն ոչ միայն առույզ է պահում, այլև բարձրացնում է մեր դիմադրողականությունը տարբեր վարակների հանդեպ: Նուշն հյութն ախտաճեղք է, կանոնավորում է ստամոքսի գործունեությունը, ունի հակաբորբոքիչ եւ հակաանեմիկ հատկություն: Օգտակար է նաեւ օրը սկսել հացահատիկային բույսերից պատրաստված նախաճաշով,

հիշողությունը, բացում է արտաթմալը: Այն բարելավում է սիրտանոթային համակարգը, պահպանում տեսողությունը, մաքրում է օրգանիզմը, նվազեցնում զխացավը, դրական է ազդում նաեւ արյան մեջ շաքարի մակարդակի իջեցման համար: Երբ տրամադրությունը չունեք, սթրես եք ապրում, հաճախ կարելի է հետեւյալ խորհուրդը լսել՝ սեւ շոկոլադ օգտագործեք: Այն օգնում է որոշակիորեն բարձրացնել տրամադրությունը: Սեւ շոկոլադի պարբերական օգտագործումն օգնում է նաեւ արյան մեջ նվազեցնել «վատ» խոլեստերինի քանակը, իջեցնում է զարկերակային ճնշումը եւ, համապատասխանաբար, նվազեցնում է սրտի ցանկացած հիվանդության առաջացման հավանականությունը: Կոֆեինը, որը պարունակում է սեւ շոկոլադը, ունի մի փոքր

այլ կազմություն, քան սուրճինը: Այն նպաստում է մտավոր աշխատանքի բարելավմանը եւ էներգիա տալիս ամբողջ օրվա համար: Որոշ հետազոտությունների տվյալներով, այն լավացնում է ուղեղում արյան շրջանառությունը եւ հնարավորություն տալիս ավելի ակտիվ զգալ: Բժիշկները հաճախ են ասում, որ հետեւողական կերպով սպանալ օգտագործողները պաշտպանված են մաշկի, ստամոքսի եւ թոքի քաղցկեղից: Այն պարունակում է վիտամիններ A, B6, C, ֆոլաթթու եւ այլ վիտամինների մնացորդներ: Սպանալը հարուստ է նաեւ հանքանյութերով՝ կալիում, մանգան, ցինկ, մագնեզիում, երկաթ, կալցիում, գունանյութերով եւ ֆիտոստերոլար նյութերով: Այս մթերքի օգտակար հատկություններն ապահովում են ոչ միայն աչքերի լավ տեսողությունը, արյան նորմալ ճնշումը, մկանների ամրությունը, հղի կանանց մոտ՝ պտղի նորմալ զարգացումը, մաշկի պաշտպանվածությունը, նյարդային համակարգի առողջությունը, այլ նաեւ այն ակտիվությունն ու ուժը, որ պակասում է օրվա ընթացքում:

Հետազոտությունները ցույց են տվել, որ, օրվա ընթացքում, թեկուզ կարճ ժամանակահատվածում հաճելի երաժշտությունը եւ նվագագույնը 20-30 րոպե մաքուր օդում քայլելը բարձրացնում է ուշադրությունը եւ նվազեցնում սթրեսը, իսկ մի փոքր արագ քայլքը կբարձրացնի նաեւ ձեր տրամադրությունը: Հայտնի է, որ ցիտրուսային բույրերը եւս կարող են խթան հանդիսանալ մեր լավ մտքի ու տրամադրության: Նույնիսկ նարինջը կեղեից մաքրելը բավական է որոշ հակասթրեսային ազդեցություն ստանալու համար:

ԹԵՎԱՎՈՐ ՄՏՔԵՐ

Սերը սեր կու բերե: ՍԱՅԱԹ-ՆՈՎԱ (1712-1795) Հայ բանաստեղծ, գուսան Զգարմացիի թող մուրը քեզ, երբ արեգակն ինքը ես լքել: ՇՈՐԱ ՌՈՒՍՅԱՎԵԼԻ (1172-1216) Վրաց բանաստեղծ Հնուն մարդիկ շատ խոսել չէին սիրում: Նրանք սեփական խոսքերին չհասնելն անոթաբեր էին համարում: ԿՈՆՖՈՒՅԻՈՍ (մ.թ.ա. 551-479) ՍԵՐՎԱՆՏԵՍ (1547-1616)

Հինացի փիլիսոփա Երբեք թեւաթափ մի՛ եղեք: Մեր ամենամեծ սխալն այն է, որ չափից դուրս արագ ենք ձեռքներս ծալում: Հաջողության հասնելու ամենահաստատուն ճանապարհն այն է, երբ անդադար կրկին ես փորձում: ԹՈՍԱՍ ԷԴԻՍՈՆ (1847-1931) Ամերիկացի գիտնական Հինը երբեք չի հնանում, հնանում է միայն նորը:

Իսպանացի նշանավոր գրող Յանկացած խաղաղություն գրոշի արժեք չունի, եթե սիրտդ խաղաղ չէ: ԷՐԻՍ ՄԱՐԻԱ ՌԵՍԱՐԿ (1898-1970) Գերմանացի գրող Լռիր, քանի դեռ ի վիճակի չես ասելու այնպիսի մի բան, որը քո լռությունից ավելի օգտակար կլինի: Ա.ՂԱԶԱՐՅԱՆ «Վրաստանի» ընթերցող

ԱՆԵԿԴՈՏՆԵՐ

- Կինը՝ ամուսնուն. - Սիրելիս, երեկ ինձ այնքան հաճոյախոսություն արեցիր: Նման բան քեզանից ես կյանքում չէի լսել: - Կներես, հարբած էի: Կինը հյուրընկալության գնացած է լինում: Վերադառնալով տուն պատմում է ամուսնուն. - Շատ լավ երեկո անցկացրինք: Տանտերերը խնդրեցին, որ ես երգեմ, համաձայնեցի: Ամուսինը. - Գիշտ էլ արել ես: Ես դրանց հեջ չեմ սիրում: Կինը. - Հիմարի մեկը, անբան, ամբողջ կյանքս, օտարությունս նվիրեցի քե՛զ, իսկ դու անբանի մեկը դուրս եկար... Ամուսինը. - Այ կնի՛կ, հերիքա դիպումիտ հետ խոսաս... Ծատ ծեր մի տատիկ գալիս է բժշկի մոտ: - Բժիշկ, շունչս կտրվում է: Բժիշկը գնում է տատիկին եւ, չգտնելով շունչի հեղձության ոչ մի ախտանիշ, հարցնում է. - Դա ե՞րբ է լինում: - Երբ վազելով փորձում եմ հասնել ավտոբուսին: - Ասացեք, ինչպես գլխի ընկաք, որ ձեր բնակարանում օտար մարդ կա: - Գիտեք, մեր ընտանիքում այնքան էլ ընդունված չէ հետեւից հանկարծակի աթոռով խփել գլխիս:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ԱՐՑԱԽ. Փաստեր, իրադարձություններ

«ՎՐԱՍԱՆԻ», ԱՐՄԵՆՊՐԵՍԻ, ՊԱՆԱՐՄԵՆԻԱՆԻ ԵՎ ԿԱՎԱԶՊՐԵՍԻ ՆՅՈՒԹԵՐՈՎ

ՍԵՐԺ ԱՐԳՍՅԱՆ. «ՎՐԱՍԱՆԻ ՀԵՏ ԷԼԵԿՏՐԱԶԱՂՈՐԴԱՍՆ ԳԾԻ ԸՆԶԱԳՈՐԾՈՒՄԸ ԼՈՐ ՄԱԿԱՐԴԱԿԻ ԿԲԱՐՁՐԱՅԻՆ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ»

(Սկիզբը՝ 1-ին էջում)

«2019 թ. շահագործման կհանձնվեն Հայաստան-Իրան եւ Հայաստան-Վրաստան էլեկտրահաղորդման գծերը, որոնք լիովին նոր մակարդակի կբարձրացնեն Հայաստանի էներգետիկ համակարգը: Նշված ծրագրերը թույլ կտան իրականացնել էլեկտրաէներգիայի տա-

րանցումներ, սեզոնային փոխհոսքեր եւ փոխանակումներ, ինչպես նաեւ առետրային այլ գործարքներ»,- նշեց Հայաստանի նախագահը:

«Էներգետիկայի շաբաթ 2017» միջոցառումների եռօրյա շարքը իրականացվում է Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի եւ էներգախնայողության հիմնադրամի, «Էքսպոմենթիա»

ցուցահանդեսների նախագծման կենտրոնի նախաձեռնությամբ: Միջոցառման շրջանակներում կներկայացվեն Հայաստանում էներգետիկայի եւ էներգախնայողության ոլորտում կատարված վերջին զարգացումները ու առկա հիմնախնդիրները, ինչպես նաեւ ոլորտում հավանական ներդրումների հեռանկարները:

ՕՐԱԿԱՐԳՈՒՄ ՀԱՄԱՏԵՂ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՅՄԱՆ ՀԱՐՅՆ ԷՐ

Ռուսաստանի Դաշնություն Հայաստանի վարչապետ Կարեն Կարապետյանի կատարած պաշտոնական այցի շրջանակներում, տեղի ունեցավ ՌԴ վարչապետ Դմիտրի Մեդվեդևի եւ Կարեն Կարապետյանի համդիպումն ընդլայնված կազմով՝ երկու երկրների պաշտոնական պատվիրակությունների մասնակցությամբ:

Երկու երկրների պաշտոնական պատվիրակությունների համդիպմանը քննարկվել է Հայաստանի եւ Ռուսաստանի համար կարևորությունը ներկայացնող հարցերի լայն շրջանակ:

Համագործակցության ավանդական ուղղություններից բացի, կողմերը քննարկել են նոր ուղղություններով գործակցության ընդլայնմանը նոր թափ հաղորդելու, ռու-

սական կապիտալը համատեղ նախագծերի միջոցով հայաստանյան բիզնեսում ներգրավելու հետ կապված հարցեր:

Ընդլայնված ձեւաչափով համդիպմանը, մասնավորապես, քննարկվել է հայկական կողմի առաջարկը՝ հայ-ռուսական ներդրումային հիմնադրամ հիմնելու վերաբերյալ, որը հնարավորություն կտա ֆինանսավորելու Հա-

յաստանի համար առաջնահերթ համարվող տնտեսական ճյուղերը: Ռուսական կողմն առաջարկը դրական է գնահատել:

Պաշտոնական պատվիրակությունների ընդլայնված կազմով համդիպման ավարտին Հայաստանի եւ Ռուսաստանի համագործակցության

խորացմանն ուղղված մի շարք փաստաթղթեր են ստորագրվել:

Հայաստանի եւ Ռուսաստանի վարչապետները համդիպեցին համդիպման արդյունքներն ամփոփող հայտարարությանը:

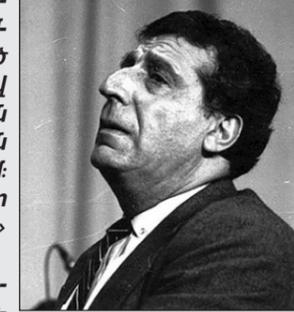
ՁԻՆԱՏԵՍԱԿՆԵՐԻ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒՄԸ ՍՍՈՎԵԼ Է

Ռուսական 200 միլիոն դոլարի վարկի շրջանակներում հայկական զինված ուժերին մատակարարվող սպառազինության մի մասն արդեն Հայաստանում է: Հունվարի 27-ին այս մասին հայտնեց Հայաստանի պաշտպանության նախարար Վիգեն Սարգսյանը: «Մատակարարման գործընթացն ընթանում է պայմանագրով հաստատված ժամանակացույցով»,- նշեց նախարարը:

Միևնույն ժամանակ, Վիգեն Սարգսյանը հայտնեց, որ Հայաստանը շարունակելու է երկխոսությունը ռուսական կողմի հետ այդ ծրագրի շարունակականության վերաբերյալ: Նախարարն ընդգծեց, որ սպառազինության համալրման ուղղությամբ ՌԴ-ի հետ այլ ծրագրերով տարվող աշխատանքները, ՀԱԿԿ շրջանակներում համագործակցությունը բավարար չէ հայկական զինված ուժերի պահանջները բավարարելու համար, ուստի Հայաստանը փնտրում է սպառազինությունը համալրելու հնարավորություններ թե՛ ՌԴ-ի, թե՛ գործընկեր այլ երկրների հետ:

ՀԱՄԵՐԳ՝ ՆԿԻՐՎԱՏ ԱՐԵՈ ԲԱՐՁՐԱՆՅԱՆԻ 95-ԱՄՅԱԿԻՆ

Առնո Բաբաջանյանի ծննդյան 95-ամյակին նվիրված համերգը կայացավ հունվարի 25-ին Արամ Խաչատրյան համերգասրահում: Համերգը կրում էր «Սիրված երգեր» խորագիրը: Կոմպոզիտորի երգերը համերգի ընթացքում կատարեցին հայ հայրնի երգիչներ, ինչպես նաև հասուկ հրավիրված հյուր Ռուսաստանի օպերայի եւ բալետի պետական ակադեմիական թատրոնի (Մեծ Թատրոնի) մեներգիչ Արսեն Սողոմոնյանը: Հայ կոմպոզիտոր է դաշնակահար, խորհրդային Միության եւ ՀՆԱՀ ժողովրդական արտիստ Առնո Բաբաջանյանը ծնվել է 1921 թվականի հունվարի 22-ին:

ԿԱՐԵՆ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆԸ՝ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՐԻ ԱՌԱՋԻՆ ՏԵՂԱԿԱԼ

Հայաստանի վարչապետ Կարեն Կարապետյանն ընտրվել է Հայաստանի Հանրապետական կուսակցության (ՀԿԿ) նախագահի առաջին տեղակալ: ՀԿԿ գործադիր մարմնի եւ խորհրդի նիստերից հետո այդ մասին հայտնեց ՀԿԿ խոսնակ, Աժ փոխնախագահ Էդուարդ Շարմազանովը:

«Խորհրդի նիստի ընթացքում ձեւավորվել է կուսակցության նոր խորհուրդը, որին անդամակցել են մեր կուսակցության 35 նոր անդամներ: Ընտրել ենք կուսակցության նախագահի տեղակալներ: Կուսակցության նախագահի առաջին տեղակալ է ընտրվել վարչապետ

Կարեն Կարապետյանը, նախագահի տեղակալներ են ընտրվել Գալուստ Սահակյանը, Մուշեղ Լալայանը եւ Արմեն Աշոտյանը»,- ասաց Շարմազանովը:

Շարմազանովը հավելեց, որ կուսակցության վերջին համագումարից հետո որոշում էր կայացվել ձեւավորել ավագ-

ների խորհուրդ: Խորհրդի նիստի ընթացքում ավագների խորհրդի նախագահ է ընտրվել Հայաստանի Ազգային ժողովի նախագահ Գալուստ Սահակյանը: Կուսակցության գաղափարական հանձնաժողովի նախագահ է ընտրվել Մուշեղ Լալայանը, կազմակերպչական հանձնաժողովի նախագահ՝ Ռուբեն Թադևոսյանը, կանանց խորհրդի նախագահ՝ Հերմինե Նաղդալյանը, երիտասարդական կազմակերպության նախագահ՝ Կարեն Ավագյանը:

«ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ՝ ՄԱՏՉԵԼԻ ԲՆԱԿԱՐԱՆ» ԾՐԱԳԻ ԿԱՆԽԱՎՃԱՐԸ ՆՎԱԶԵՑՎՈՒՄ Է

«Երիտասարդ ընտանիքին՝ մատչելի բնակարան» ծրագիրը պետության ձեռնարկած ծրագիրն է, որի նպատակն է՝ պետական աջակցություն ցուցաբերել բնակարան-

Հայաստանի կառավարության նիստին վարչապետ Կարեն Կարապետյանը՝ Սպորտի եւ երիտասարդության հարցերով նախարարին հանձնարարեց քննարկել 2010 թվականին սահմանված «Երիտասարդ ընտանիքին՝ մատչելի բնակարան» պետական նպատակային ծրագրով նախատեսված արտոնությունների վերանայման հնարավորությունը:

նային պայմանների բարելավման կարիք ունեցող երիտասարդ ընտանիքներին:

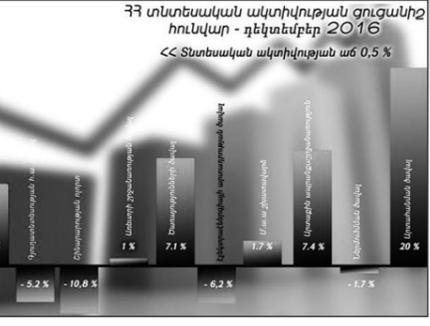
Երիտասարդ ընտանիքներին մատչելի բնակարանով ապահովելու խնդիրը կարևորվել է Հայաստանի Հանրապետության նախագահի նա-

խընտրական ծրագրում: Ծրագրի շրջանակում բանկերը եւ վարկային կազմակերպությունները երիտասարդ ընտանիքներին տրամադրում են վարկեր՝ բնակարան ձեռք բերելու նպատակով, իսկ պետությունը վարկի մարման գործընթացում ֆինանսական աջակցություն է ցուցաբերում

վարկառուին: Պետության ֆինանսական օգնությունն արտացոլվում է տոկոսազուրկման եւ ուղղակի եւ անուղղակի ձեւով մասնակի սուբսիդավորման մեջ: Ընդհանուր առմամբ, երիտասարդ ընտանիքին պետությունն աջակցում է մոտ 4 տոկոսային կետով:

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՈՒԹՅՈՒՆ ԱՃԵԼ Է ԿԵՆ ՏՈԿՈՍՈՎ

Հայաստանի տնտեսական ակտիվության ցուցանիշը 2016 թվականի հունվար-դեկտեմբերին 0,5 տոկոսով գերազանցել է նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի ցուցանիշը: Այս տարվա դեկտեմբերին՝ նոյեմբերի համեմատ ցուցանիշն աճել է 17,9 տոկոսով:

Այդ են վկայում Հայաստանի ազգային վիճակագրական ծառայության կողմից ներկայացված երկրի սոցիալ-տնտեսական վիճակը բնութագրող ընթացիկ-օպերատիվ ամփոփմամբ ստացված նախնական հիմնական մակրոտնտեսական ցուցանիշները: Անկում է գրանցվել շինարարության, գյուղատնտեսու-

թյան համախառն արտադրանքի, էլեկտրաէներգիայի արտադրության ոլորտներում: Սպառողական գների ինդեքսը նվազել է 1.4 տոկոսով, արդյունաբերական արտադրանքի գների ինդեքսն ավելացել է 1.5 տոկոսով: Շինարարության ծավալը, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, նվա-

զել է 10,8 տոկոսով: Էլեկտրաէներգիայի արտադրության ոլորտում նվազումը 6,2 տոկոս է: 2015 թ. հունվար-դեկտեմբերի համեմատ՝ ընթացիկ տարում ծառայությունների ծավալը (առանց առետրի) աճել է 7,1 տոկո-

սով, իսկ գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքի ծավալը՝ նվազել է 5,2 տոկոսով:

ՏԱՐԱԳՐԱՍԻ ՓՈՆԵՍԱԿՄԱՆ ԿՈՒՐՍԸ (27 հունվարի)

Հայաստանի Ազգային բանկի կողմից սահմանվել է փարադրամի փոխանակման հետքայլ կուրսը:

Table with 3 columns: ՏԱՐԱԳՐԱՍ, ԱՌՔ, ԿԱՃԱՌՔ. Rows include USD, EUR, RUB rates.

Հունվարի 21-ի համեմատությամբ՝ ԱՄՆ դոլարի կուրսի փոփոխում չի գրանցվել:

ՀՐԱՏԱՊ

ԲՈՒՐԻՆ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ
ՇՆՈՒՆՈՍԱԶԱՍԱՐՆԵՐԸ

- Շտապ բժշկական օգնություն - 112
- Պարեկային ոստիկանություն - 112
- Հրշեջ-փրկարար ծառայություն - 112
- Հրշեջ-փրկարար օպերատիվ ծառայություն - 01, 011, 275-20-85, 241-17-71, 241-17-72
- Պահպանության ոստիկանություն - 125
- Գլխավոր տեսչություն - 126
- Տեղեկատվական բյուրո - 118 08
- Քաղաքապետարանի թեժ գիծ - 272-22-22
- Առողջապահության նախարարության թեժ գիծ - 294-49-11, 294-34-98
- Ժողովրդական պաշտպան - 299-58-98, 292-24-79
- Մարդու իրավունքների պաշտպանության կենտրոն - 237-69-50, 245-45-33
- Երեխայի իրավունքների պաշտպանության քաղաքային կենտրոն - 299-66-04
- Եղանակի բյուրո - 243-95-31, 245-95-32
- «ՂազՏրանսԳազ»-ի տեղեկատվական ծառայություն - 231-04-04
- Գազի վթարային ծառայություն - 04, 274-86-27, 274-89-04
- ԹԵԼԱՍԻ-ի տեղեկատվական կենտրոն - 25-52, 225-52-11
- ԹԵԼԱՍԻ-ի թեժ գիծ - 277-99-99, 227-44-11
- Ջրամատակարարման թեժ գիծ - 293-11-11
- Ջրամատակարարման շահագործման ծառայություն - 248-72-88
- Կոյուղու վթարային ծառայության թեժ գիծ - 293-11-11
- Օդանավակայանի տեղեկատվական բյուրո - 231-04-21
- Երկաթուղային կայարան - 256-35-66, 256-47-60
- Դիդուբեի «Օկրիբա» ավտոկայարան - 234-26-92
- Նավթուղիի ավտոկայարան - 274-83-03, 274-63-23

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

ՎԻՐԱԶԱՅՈՋ ԹԵՍԸ ՄԱՍՆԱԿՅԵՅ ԷԿՈՒՄԵՆԻԿ ԱՐՈՒՔԻՆ

Այս տարի միասնության աղոթք բարձրացնելու պատվին արժանացել էր Թբիլիսիի Լյութերական եկեղեցին:

Գին IFSAK լուսանկարչական փառատոնի շրջանակներում: Նախագծի հեղինակի համար, որպես Վրաստանում ծնված հայի, ցուցահանդեսի հիմնական արժեքը նույն քաղաքում ապ...

Էկումենիկ աղոթքին մասնակցեցին Հարավային Կովկասի լատինական կաթոլիկների առաքելական վարչության առաջնորդ Գերաշնորի Ջուզեպպե Եպիսկոպոս Պազոտտոն, Վրաստանում Ավետարանական-լյութերական եկեղեցու առաջնորդ Գերաշնորի Հանս-Իոյախիմ Եպիսկոպոս Կիլերենը, Վրաստանում Ավետարանական-մկրտական եկեղեցու առաջնորդ Գերաշնորի Եպիսկոպոս Մերաբ Գալի...

րինդաշվիլին, Վիրահայոց թեմի առաջնորդ Գերաշնորի Տեր Վազգեն Եպիսկոպոս Սիրգախանյանը: Էկումենիկ աղոթքին ներկա էին Վրաստանի կրոնի հարցերով պետական գործակալության նախագահ Ջազա Վաշաղմաձեն, տարբեր եկեղեցիների հոգևոր սպասավորներ, բազում հավատացյալներ:

ՅՈՒՑԱՅԱԼՆԵՍ

ԳԵՐՄԱՆ ԱՎԱԳՅԱՆԻ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐԸ ԿՑՈՒՑԱԴՐՎԵՆ ԹԲԻԼԻՍԻՈՒՄ

Փետրվարի 3-ին, ժամը 17-ին, Թբիլիսիի Գոգեբաշվիլու փողոց 46բ-ում տեղակայված Black & White Gallery ցուցահանդեսում, «Կովկասյան գործընկերություն» կազմակերպության նախաձեռնությամբ, կրթական երեսուցի հայտնի լուսանկարիչ Գերման Ավագյանի Faces of Tbilisi խորագրով ցուցահանդեսը: Նախագիծն առաջին անգամ ցուցադրվել է Ստամբուլում 2010 թվականին: Գին IFSAK լուսանկարչական փառատոնի շրջանակներում: Նախագծի հեղինակի համար, որպես Վրաստանում ծնված հայի, ցուցահանդեսի հիմնական արժեքը նույն քաղաքում ապ...

րող տարբեր ազգերի ներկայացուցիչների հետ շփվելու յուրահատուկ հնարավորությունն է: Այսօր Թբիլիսիի Հարավային Կովկասի միակ քաղաքն է, որտեղ տարբեր ազգերի ներկայացուցիչները կարող են ապրել ներդաշնակ հարեւանությամբ՝ չխախտելով կրոնական, ազգային եւ մշակութային ավանդույթները: Հեղինակի համար, ով ապրում է Հայաստանի մայրաքաղաքում, որտեղ բնակչության 99 տոկոսը հայեր են, առավել հետաքրքիր է եղել ցուցահանդեսի գաղափարական ընթացքը, քան արդյունքը: Նախագիծը հնարավորություն է տվել նրան շփվելու մարդկանց հետ... Լուսանկարների ցուցահանդեսը կտեսի մինչև փետրվարի 6-ը: Մուտքն ազատ է:

ԱՐԵՎԻԿԱ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

ՄՊՈՐՏ

ՏԱՐԲԵՐ ԱՐԺՈՂՈՒԹՅԱՆ ՄԵՂԱԼՆԵՐ՝ ԱՎԱՆԴԱԿԱՆ ՄՐՑԱՇԱՐՈՒՄ

Հունվարի 20-22-ին, բուլղարական Խոսկովո քաղաքում անցկացվեց «Ղասաբյան եղբայրներ» բաղմինտոնի (փետրագնդակ) միջազգային մրցաշարը, որին մասնակցում էին 7 երկրների ներկայացուցիչներ:

Մրցաշարում վրաստանցի մասնակիցներն իրենց ակտիվում գրանցեցին մեկ ոսկե եւ երկու բրոնզե մեդալներ: Մասնավորապես, հաղթողների պատվանդանի առաջին աստիճանը զբաղեցրին թբիլիսցիներ, վետերան-մարզիկների զույգերի մրցաշարի մասնակից Սվետլանա Վարդանյանը եւ Վադիմ Սարգսյանը: Ընդ որում, բաղմինտոնի հավաքականի գործող մարզիչ Սվետլանա Վարդանյանը սույն մրցաշարում հանդես եկավ իր սան Վադիմ Սարգսյանի հետ: Միջև 15 տարեկան աղջիկների մր...

ցաշարում, թբիլիսցի Մարի Խաչատրյանն արժանացավ բրոնզե մեդալի: Իրենց ակտիվում բրոնզե մեդալ գրանցեցին նաեւ վետերան-մարզիկների մրցաշարում Վադիմ Սարգսյանն ու Նոդարի Սարգլիշվիլին: Նշենք, որ մրցաշարին մասնակցում էին Բուլղարիայի, Վրաստանի, Սերբիայի, Հունաստանի, Ռումինիայի, Թուրքիայի եւ Չեռնոգորիայի ներկայացուցիչները: Նկարում (ձախից)- Վադիմ Սարգսյանը, Սվետլանա Վարդանյանը եւ Մարի Խաչատրյանը

Մուտքն ազատ է:

	1	2	3	4	5	6
7			8	9		
			10			
11	12			13	14	15
	16		17			
		18		19	20	21
22		23		24		
		25	26			
27	28			29	30	31
			32			
33	34			35	36	37
	38			39	40	
		41	42	43	44	
45	46	47	48		49	
	50			51	52	53
54			55		56	57
		58		59		

Խ Ա Չ Բ Ա Ռ

ՀՈՐԻՉՈՆԱԿԱՆ. 7.Ամսանուն: 9.ճանկ, մագիլ: 10.Շինություն: 11.Թանկագին քար: 13.Օգնություն, օժանդակություն: 16.Կրակոտ, բորբ: 17.Ընդհանուր հարկադիր ծրի աշխատանք: 19.Մեծ պարկ (բորբ): 22.Ճյուղեր կտրելու կեռ գործիք: 24.Արեգակնային համակարգի երկրորդ մոլորակը: 25.Կատվազգիների ընտանիքի խոշոր գիշատիչ գազան: 27.Իտալական ավտոմեքենա: 29.Ստույգ, անկասկածելի: 32.ՌԴ-ի առաջին նախագահի կինը: 33.Ծնունդով այազմացի (Ծալկա) հայ գուսան: 35.Ժառանգությունը տնօրինելու փաստաթուղթ: 38.Միանիշ թիվ: 40.Իտալացի փիլիսոփա, գրող Ջորդանո ...: 41.Փողաշուշան: 44.Պագաղ կամ պատգարակ՝ մեռելը գերեզման տանելու համար: 45.Առասպելական ոգի: 48.Փոքր լայնություն ունեցող, սեղմ: 50.Վրացի երգչուհի ... Ղուրծկախ: 51.«Կույր» օրգան: 54.Փոքր ծավալ ունեցող, պտիկ: 55.Բրիտանական թագի թագավորական հողերից, կղզի: 56.Իտալացի երգիչ ... Կուտունյո: 58.Կարծր նյութի վրա փորագրած պատկեր կամ նշան: 59.Համեմունք:

ՈՒՂՂԱԶԱՅԱՑ. 1.Երկարակյաց թռչուն: 2.Զգեստի տակից կարված կտոր: 3.Ռոմանման: 4.Խմորեղեն: 5.Ավստրիացի տրամաբան, փիլիսոփա ... Գյոդել: 6.Կիելյան Ռուսիայի մեծ իշխան ... Ռյուրիկովիչ: 8.Ազգային-ազատագրական շարժման գործիչ, ֆիդայի Աղբյուր ... : 12.Հասարակության մեջ իրեն պահելու ձև, կենցաղավարություն: 14.Աղոթքի վերջուն: 15.Հողը հերկելու երկրագործական գործիք: 18.Խորթ, անծանոթ: 19.Ճահճագազ: 20.Որեւէ բանից կտրված բարակ կտոր, պատառ: 21.Խաղաթուղթ: 23.Էջ: 26.Ոգելից խմիչք: 28.Թռչունների խումբ: 29.Վաղեմի, նախկին: 30.Հին պատերազմական զենք: 31.Մեկ վանկ արտասանելու ժամանակամիջոցը: 34.Ետին, ստորին: 36.Բնակարան, օթեւան: 37.Գյուղ Արագածոտնի մարզում: 39.Եզդի երգիչ: 42.Պարզ, ջինջ երկինք: 43.Տվյալ եկեղեցու դավանանքից շեղվող կրոնական ուսմունք: 46.Ավանդական սովորույթ: 47.Որոշակի նպատակի համար պատրաստված եւ գրառումների սահմանված կարգ ունեցող սովորաբար թերթ: 49.Հեղուկի չափման միավոր: 52.Գաղթ: 53.Կորիզապտուղ: 57.Տարիք, հասակ:

Կազմեց ԷԼԼԱ ԱԹԱՐԵԿՅԱՆԸ

ՆԱԽՈՐԴ ՀԱՄԱՐԻ ԽԱՉԲԱՌԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՀՈՐԻՉՈՆԱԿԱՆ. 1.Դյունա: 6.Տկար: 9.Ցնորք: 10.Ապրանք: 12.Աքիս: 14.Քամանչա: 18.Հավես: 21.Թույն: 22.Անեմալ: 24.Չուխա: 26.Վոլգա: 29.Կապուր: 31.Ռադիո: 34.Ունակ: 36.Գրաշար: 37.Պարույր: 38.Տղա: 39.Նանի: 40.Կանադա: 43.Տակո: 45.Վկա: 47.Ական: 48.Արքա: 50.Անին: 51.Ժխոր: 53.Բիր: 54.Ափ: 56.Չափ: 58.Իսկ: 60.Կա: 61.Տալոն: 63.ԱՍՆ: 65.Եսասեր: 66.Եզր: 67.Լակոն: 68.Գորիս:

ՈՒՂՂԱԶԱՅԱՑ. 2.Յարա: 3.Մեղք: 4.Անցա: 5.Ցրիչ: 7.Կաքավ: 8.Ծանոթ: 11.Քացախ: 13.Սու: 15.Նվարդ: 16.Ահավոր: 17.Ինչու: 19.Ալո: 20.Երգ: 23.Նառա: 25.Ուրույն: 27.Լոշտակ: 28.Ասրյան: 29.Կոպիտ: 30.Պարեկ: 32.Ակտիվ: 33.Իզական: 35.Նրանք: 41.Նանե: 42.Դանակ: 44.Տարա: 46.Կաթինետ: 49.Աբուլ: 51.Ժխտել: 52.Ոչխար: 55.Փանոս: 57.Փտել: 59.Կարգ: 62.Արա: 64.Նոր:

Խմբագիր՝ ՎԱՆ ԲԱՅԲՈՒՐԹՅԱՆ

Մեր հասցեն՝ Թբիլիսի 0105 Գ.Աթոնելի փ. 5 Հեռ. 2990-739, 2990-774 www.vrastan.ge E-mail: vrastan@caucasus.net

Գրանցման վկայական № 4 4 - 1439 «ԿՈԼՈՐ» հրատարակչություն

“ВРАСТАН” Тбилиси, Грузия <VRASTAN> Georgia, Tbilisi Индекс 66445